

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 września 2018 r.

Sąd Okręgowy w G. VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Małgorzata Andrzejewska (spr.)
Sędziowie:	SSO Patrycja Bogacińska-Piątek SSR del. Magdalena Kimel
Protokolant:	Anna Krzyszkowska

po rozpoznaniu w dniu 13 września 2018r. w G.

sprawy z powództwa W. R. (R.)

przeciwko Spółce (...) Spółce Akcyjnej w B. - następcy prawnemu (...) Spółki Akcyjnej w K.

o podwyższenie renty wyrównawczej

na skutek apelacji pozwanej

od wyroku Sądu Rejonowego w G.

z dnia 21 listopada 2017 r. **sygn. akt** VI P 498/16

- zmienia zaskarżony wyrok w punktach 1, 2 i 3 w całości w ten sposób, że zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 8.830,66 zł (osiem tysięcy osiemset trzydzieści złotych sześćdziesiąt sześć groszy) tytułem skapitalizowanej renty wyrównawczej za okres od dnia 1 września 2014r. do dnia 31 stycznia 2017r. z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 11 stycznia 2017r. do dnia zapłaty i w pozostałym zakresie oddala powództwo o podwyższenie renty wyrównawczej;
- zmienia zaskarżony wyrok w punkcie 5 w ten sposób, że zasądza od powoda na rzecz pozwanej kwotę 886,08 zł (osiemset osiemdziesiąt sześć złotych osiem groszy) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego;
- zmienia zaskarżony wyrok w punkcie 6 w ten sposób, że nakazuje pobrać od pozwanej na rzecz Skarbu Państwa (Kasa Sądu Rejonowego w G.) kwotę 442 zł (czteryście czterdzieści dwa złote) tytułem opłaty sądowej oraz kwotę 203,69 zł (dwieście trzy złote sześćdziesiąt dziewięć groszy) tytułem wydatków i odstępuje od obciążania powoda pozostałą częścią kosztów sądowych;
- w pozostałym zakresie odrzuca apelację skierowaną od punktu 3 wyroku;
- w pozostałym zakresie oddala apelację skierowaną od punktu 5 i 6 wyroku;

6. zasądza od powoda na rzecz pozwanej kwotę 900 zł (dziewięćset złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

(-)SSO Patrycja Bogacińska-Piątek (-)SSO Małgorzata Andrzejewska (-)SSR del. Magdalena Kimel

Sędzia Przewodniczący Sędzia

Sygn. akt VIII Pa 74/18

UZASADNIENIE

Powód W. R. po rozszerzeniu żądania pozwu domagał się zasądzenia od pozwanej Spółki (...) Spółki Akcyjnej w B. – następcy prawnego (...) Spółki Akcyjnej w K.:

- a) kwoty 26.758,99 zł tytułem skapitalizowanej renty wyrównawczej za okres od dnia 1 września 2014r. do dnia 31 stycznia 2017r. z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 11 stycznia 2017r. do dnia zapłaty;
- b) kwoty 1.370,24 zł za okres od dnia 1 lutego 2017r. do dnia 28 lutego 2017r. tytułem dodatkowej renty wyrównawczej z ustawowymi odsetkami za opóźnienie;
- c) kwoty po 1.385,06 zł miesięcznie za okres od dnia 1 marca 2017r. do dnia 30 czerwca 2017r. tytułem dodatkowej renty wyrównawczej z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w płatności każdej z rat;
- d) kwoty po 3.453,31 zł miesięcznie za okres od dnia 1 lipca 2017r. i na przyszłość z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w płatności każdej z rat, a to w miejsce renty wyrównawczej ustalonej na mocy ugody pozasądowej z dnia 22 marca 2013r.

Ponadto powód wniósł o zasądzenie od pozwanej kosztów zastępstwa procesowego według norm prawem przepisanych.

Uzasadniając swoje żądanie podał, że w następstwie wypadku przy pracy utracił zdolność do pracy górniczej i z tego tytułu pozwana wypłaca mu rentę wyrównawczą w wysokości ustalonej ostatnio na mocy ugody pozasądowej z dnia 22 marca 2013r. Jednakże od tamtego momentu nastąpiła zmiana stosunków w rozumieniu art. 907 § 2 k.c. polegająca na tym, że potencjalna emerytura powoda nie była waloryzowana, a ponadto z dniem 30 marca 2015r. powód stał się osobą bezrobotną. Tym samym w okresie objętym sporem powód poza wypłacaną mu rentą wyrównawczą uzyskiwał wynagrodzenie za pracę do dnia 29 marca 2015r., natomiast od dnia 30 marca 2015r. do dnia 28 marca 2016r. zasiłek dla bezrobotnych. Aktualnie powód uzyskuje dochód jedynie z tytułu otrzymywanej renty wyrównawczej. Z uwagi bowiem na brak ofert pracy nie wykonuje pracy zarobkowej. Powód podkreślił przy tym, że jako potencjalny emeryt nie ma obowiązku podejmowania zatrudnienia. Dodał, że po stronie potencjalnych dochodów winno się uwzględnić także prawo do ekwiwalentu pieniężnego za deputat węglowy za lata 2014-2016.

Pozwana wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie od powoda kosztów zastępstwa procesowego według norm prawem przepisanych, kwestionując roszczenie powoda zarówno co do zasady, jak i wysokości. W ocenie pozwanej wiąże zawarta w dniu 22 marca 2013r. ugoda sądowa a żadna ze stron nie uchyliła się od skutków oświadczeń woli zawartych w tej ugodzie. Przy ewentualnym wyliczeniu należnej powodowi renty wyrównawczej winno się uwzględnić po stronie jego dochodów możliwości zarobkowe na poziomie minimalnego wynagrodzenia za pracę. Nie powinno się jednak po stronie dochodów powoda uwzględniać prawa do ekwiwalentu pieniężnego za deputat węglowy za lata 2014-2016, bowiem prawo to z dniem 1 stycznia 2015r. uległo likwidacji względem m.in. emerytów.

Wyrokiem z 21 listopada 2017r. Sąd Rejonowy w G. w punkcie pierwszym zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 22.622,49zł tytułem skapitalizowanej renty wyrównawczej za okres od 1 września 2014r. do 31 stycznia 2017r. z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 11 stycznia 2017r. do dnia zapłaty. W punkcie drugim zasądził od pozwanej na rzecz powoda dodatkową rentę wyrównawczą w kwocie 1.370,24zł za okres od 1 lutego 2017r. do 28 lutego 2017r.

oraz po 1.385,06zł za okres od 1 marca 2017r. do 30 listopada 2017r., płatne do 10-tego dnia każdego miesiąca za dany miesiąc z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w razie opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat miesięcznych od dnia 11-tego każdego miesiąca do dnia zapłaty, poczynając od 11 lutego 2017r. W punkcie trzecim Sąd Rejonowy zasądził od pozwanej na rzecz powoda rentę wyrównawczą w kwocie po 3.453,31zł miesięcznie za okres od 1 grudnia 2017r. i na przyszłość, płatną do 10-tego dnia każdego miesiąca za dany miesiąc, z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w razie opóźnienia w płatności którejkolwiek z rat miesięcznych renty wyrównawczej od 11-tego dnia każdego miesiąca do dnia zapłaty, poczynając od 11 grudnia 2017r., a to w miejsce renty wyrównawczej ustalonej na mocy ugody pozasądowej z 22 marca 2013r. W punkcie czwartym Sąd I instancji oddalił powództwo w pozostałym zakresie, natomiast w punkcie piątym i szóstym orzekł o zasądzeniu od pozwanej na rzecz powoda kwoty 2.400zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego oraz o nakazaniu pobrania od pozwanej na rzecz Skarbu Państwa kwoty 3.895zł tytułem opłaty sądowej oraz kwoty 645,80zł tytułem wydatków.

Sąd I instancji ustalił, że W. R. (ur. (...)) w okresie od 20 czerwca 1977r. do 11 lipca 1996r. był zatrudniony w KWK (...) w G. na podstawie umowy o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowiskach:

- a) pracownika młodocianego na powierzchni w okresie od 20 czerwca 1977r. do 17 listopada 1977r.;
- b) młodszego górnik pod ziemią w okresie od 18 listopada 1977r. do 31 maja 1979r.;
- c) cieśli górniczego pod ziemią w okresie od 1 czerwca 1979r. do 6 czerwca 1995r.;
- d) pracownika gospodarczego na powierzchni w okresie od 7 czerwca 1995r. do 11 lipca 1996r.

Pracodawca nie uznał zdarzenia z 21 kwietnia 1995r. za wypadek przy pracy. Dopiero prawomocnym wyrokiem z 24 października 1995r. Sąd Rejonowy w G. w sprawie VI P 872/95 uznał to zdarzenie za wypadek przy pracy.

Dalej Sąd Rejonowy ustalił, że początkowo były pracodawca wypłacał powodowi na mocy ugody pozasądowej z 15 kwietnia 1996r., rentę wyrównawczą obliczoną jako różnicę pomiędzy potencjalnymi zarobkami powoda wliczonymi w oparciu o zarobki pracowników porównawczych (B. G. i J. B.) a otrzymywaną rentą. Natomiast w związku z osiągnięciem przez powoda z dniem 1 grudnia 2002r. potencjalnego wieku emerytalnego renta stanowiła różnicę pomiędzy hipotetyczną emeryturą górniczą a świadczeniem rentowym. Renta wyrównawcza była wypłacana powodowi aż do 31 maja 2004r., tj. do momentu wstrzymania mu świadczenia rentowego z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Decyzją z 28 czerwca 2004r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił powodowi prawa do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku z przedmiotowym wypadkiem przy pracy, uznając powoda za zdolnego do pracy. Wyrokiem z 20 października 2004r. Sąd Okręgowy w G. w sprawie (...), oddalił odwołanie powoda od powyższej decyzji odmownej. Z kolei Sąd Apelacyjny w K., wyrokiem z 28 marca 2006r. w sprawie (...) oddalił apelację powoda od powyższego wyroku.

W następnej kolejności Sąd I instancji ustalił, że powód po utracie prawa do renty wypadkowej zarejestrował się w Urzędzie Pracy jako bezrobotny. Faktycznie jednak nie czynił starań w celu pozyskania pracy na stanowiskach górniczych (górnika cieśli). Ostatecznie powód, ażeby nie utracić statusu osoby bezrobotnej, od 14 sierpnia 2006r. podjął zatrudnienie w Przedsiębiorstwie Handlowym (...) w P. na stanowisku konserwatora.

Sąd Rejonowy ustalił ponadto, iż odpowiedzialność pozwanej (poprzednio (...) S.A.) za czyn niedozwolony z art. 435 k.c. za wypadek przy pracy z 21 kwietnia 1995r. została ustalona na mocy prawomocnego wyroku Sądu Okręgowego w G. z 7 lutego 2008r. w sprawie (...). Mocą tego wyroku ustalono również wysokość należnej powodowi renty wyrównawczej na przyszłość w kwocie po 1.031,64 zł miesięcznie. Należna powodowi renta wyrównawcza stanowiła różnicę pomiędzy hipotetyczną emeryturą górniczą powoda a zarobkiem, jaki by osiągnął będąc zatrudnionym w (...) Spółce z o.o. i Zakładzie (...) w R.. Sąd Okręgowy uznał bowiem, że gdyby powód podjąłby faktyczne starania o pracę

po wstrzymaniu mu prawa do renty wypadkowej, to miałyby realne możliwości podjęcia zatrudnienia w tych zakładach górniczych.

W dalszej kolejności Sąd I instancji ustalił, że prawomocnym wyrokiem z 14 września 2010r. Sąd Rejonowy w G. w sprawie (...), przyznał powodowi prawo do renty wyrównawczej na przyszłość w kwocie po 1.908,33 zł miesięcznie, uznając że doszło do zmiany stosunków w rozumieniu art. 907 § 2 k.c. w związku z waloryzacją potencjalnej emerytury oraz przy przyjęciu faktycznych dochodów ze stosunku pracy w miejsce hipotetycznych, gdyż potencjalny pracodawca, tj. (...) Spółka z o.o. w R., zaprzestał prowadzenia działalności gospodarczej. Następnie ugodą pozasądową zawartą 22 marca 2013r., pomiędzy powodem a (...) S.A. ustalono wysokość należnej powodowi renty wyrównawczej, wypłacanej począwszy od kwietnia 2013r. w kwocie po 2.068,25 zł miesięcznie. Renta wyliczona została jako różnica pomiędzy potencjalną emeryturą powoda a wynagrodzeniem osiąganym z tytułu pracy.

Sąd Rejonowy ustalił również, że stosunek pracy powoda z (...) Spółce z o.o. w T. ustał 28 marca 2015r. w związku z wypowiedzeniem mu umowy o pracę przez pracodawcę. Z dniem 30 marca 2015r. powód nabył status osoby bezrobotnej, z zachowaniem prawa do zasiłku dla osób bezrobotnych, w okresie do 28 marca 2016r. Aktualnie powód osiąga dochód jedynie z tytułu otrzymywanej renty wyrównawczej w wysokości po 2.068,25 zł miesięcznie. Powód nie ma ofert pracy z Urzędu Pracy.

Nadto w toku procesu, na podstawie opinii biegłego do spraw rent wyrównawczych Z. G. z 29 czerwca 2017r., Sąd Rejonowy ustalił dwa warianty wyliczenia renty wyrównawczej dla powoda. Zgodnie z pierwszym z nich, renta wyrównawcza stanowi różnicę pomiędzy potencjalną emeryturą powoda, a jego dochodami uzyskiwanymi z zatrudnienia pracowniczego, zasiłku dla bezrobotnych, a w okresie, w którym powód nie osiągał żadnych dodatkowych dochodów przy przyjęciu możliwości zarobkowych na poziomie minimalnego wynagrodzenia za pracę. Należna powodowi rentę wyrównawczą według tego wariantu przedstawia się w sposób określony w poniższej tabeli:

Data początkowa	Potencjalna emerytura	Deputat węglowy	Potencjalne dochody powoda	Dochody z tytułu zatrudnienia	Zasiłek dla bezrobotnych	Możliwości zarobkowe
1.09.2014	3.401,58 zł	149,39 zł	3.550,97 zł	1.240,12 zł		
1.01.2015	3.401,58 zł		3.401,58 zł	1.254,19 zł		
1.03.2015	3.430,34 zł		3.430,34 zł	1.254,19 zł	66,50 zł	
1.04.2015	3.430,34 zł		3.430,34 zł		734,40 zł	
1.05.2015	3.430,34 zł		3.430,34 zł		734,40 zł	
1.07.2015	3.430,34 zł		3.430,34 zł		734,40 zł	
1.01.2016	3.430,34 zł		3.430,34 zł		664,54 zł	
1.03.2016	3.438,49 zł		3.438,49 zł		664,54 zł	131,20 zł

1.04.2016	3.438,49 zł		3.438,49 zł			1.355,69 zł
1.01.2017	3.438,49 zł		3.438,49 zł			1.459,48 zł
1.03.2017	3.453,31 zł		3.453,31 zł			1.459,48 zł
1.07.2017	3.453,31 zł		3.453,31 zł			1.459,48 zł
Data początkowa	Należna renta wyrównawcza	Wyplacona renta wyrównawcza	Dodatkowa renta wyrównawcza			
1.09.2014	2.310,85 zł	2.068,25 zł	242,60 zł			
1.01.2015	2.147,39 zł	2.068,25 zł	79,14 zł			
1.03.2015	2.109,65 zł	2.068,25 zł	41,40 zł			
1.04.2015	2.695,94 zł	2.068,25 zł	627,69 zł			
1.05.2015	2.695,94 zł		2.695,94 zł			
1.07.2015	2.695,94 zł	2.068,25 zł	627,69 zł			
1.01.2016	2.765,80 zł	2.068,25 zł	697,55 zł			
1.03.2016	2.642,75 zł	2.068,25 zł	574,50 zł			
1.04.2016	2.082,80 zł	2.068,25 zł	14,55 zł			
1.01.2017	1.979,01 zł	2.068,25 zł	-89,24 zł			
1.03.2017	1.993,83 zł	2.068,25 zł	-74,42 zł			
1.07.2017	1.993,83 zł		1.993,83 zł			

W oparciu o powyższe założenia Sąd I instancji wyliczył, że powodowi za okres od 1 września 2014r. do 31 stycznia 2017r. przysługuje skapitalizowana renta wyrównawcza w kwocie 12.967,10 zł. Z kolei za dalszy okres powodowi

dotatkowa renta wyrównawcza nie przysługuje, natomiast od 1 lipca 2017r. renta wyrównawcza winna wynosić po 1.993,83 zł miesięcznie.

Na podstawie drugiego wariantu renta wyrównawcza stanowi różnicę pomiędzy potencjalną emeryturą powoda, a jego dochodami uzyskiwanymi z zatrudnienia pracowniczego, zasiłku dla bezrobotnych, a w okresie, w którym powód nie osiągał żadnych dodatkowych dochodów przy pominięciu możliwości zarobkowych na poziomie minimalnego wynagrodzenia za pracę. Należna powodowi rentę wyrównawczą według tego wariantu przedstawia się w sposób określony w poniższej tabeli:

Data początkowa	Potencjalna emerytura	Deputat węglowy	Potencjalne dochody powoda	Dochody z tytułu zatrudnienia	Zasiłek dla bezrobotnych	Możliwości zarobkowe
1.09.2014	3.401,58 zł	149,39 zł	3.550,97 zł	1.240,12 zł		
1.01.2015	3.401,58 zł		3.401,58 zł	1.254,19 zł		
1.03.2015	3.430,34 zł		3.430,34 zł	1.254,19 zł	66,50 zł	
1.04.2015	3.430,34 zł		3.430,34 zł		734,40 zł	
1.05.2015	3.430,34 zł		3.430,34 zł		734,40 zł	
1.07.2015	3.430,34 zł		3.430,34 zł		734,40 zł	
1.01.2016	3.430,34 zł		3.430,34 zł		664,54 zł	
1.03.2016	3.438,49 zł		3.438,49 zł		664,54 zł	
1.04.2016	3.438,49 zł		3.438,49 zł			
1.01.2017	3.438,49 zł		3.438,49 zł			
1.03.2017	3.453,31 zł		3.453,31 zł			
1.07.2017	3.453,31 zł		3.453,31 zł			
Data początkowa	Należna renta wyrównawcza	Wyplacona renta wyrównawcza	Dotatkowa renta wyrównawcza			

1.09.2014	2.310,85 zł	2.068,25 zł	242,60 zł		
1.01.2015	2.147,39 zł	2.068,25 zł	79,14 zł		
1.03.2015	2.109,65 zł	2.068,25 zł	41,40 zł		
1.04.2015	2.695,94 zł	2.068,25 zł	627,69 zł		
1.05.2015	2.695,94 zł		2.695,94 zł		
1.07.2015	2.695,94 zł	2.068,25 zł	627,69 zł		
1.01.2016	2.765,80 zł	2.068,25 zł	697,55 zł		
1.03.2016	2.773,95 zł	2.068,25 zł	705,70 zł		
1.04.2016	3.438,49 zł	2.068,25 zł	1.370,24 zł		
1.01.2017	3.438,49 zł	2.068,25 zł	1.370,24 zł		
1.03.2017	3.453,31 zł	2.068,25 zł	1.385,06 zł		
1.07.2017	3.453,31 zł		3.453,31 zł		

W oparciu o powyższe założenia Sąd Rejonowy wyliczył, że powodowi za okres od 1 września 2014r. do 31 stycznia 2017r. przysługuje skapitalizowana renta wyrównawcza w kwocie 26.758,99 zł. Ponadto przysługuje mu dodatkowa renta wyrównawcza od 1 lutego 2017r. do 28 lutego 2016r. po 1.370,24 zł miesięcznie i od 1 marca 2017r. do 30 czerwca 2017r. po 1.385,06 zł miesięcznie oraz od 1 lipca 2017r. do 31 lipca 2017r. a także na przyszłość po 3.453,31 zł miesięcznie.

Strona powodowa nie wniosła uwag do wyliczeń biegłego, wskazując że podziela je według drugiego wariantu, tj. pomijającego możliwości zarobkowych na poziomie minimalnego wynagrodzenia za pracę. Pozwana natomiast podniosła, że opinia biegłego wymaga korekty, a to ze względu na to, iż biegły w wyliczeniach nie uwzględnił wypłaconych rent wyrównawczych za miesiące maj i czerwiec 2015r. w kwocie po 2.068,25 zł miesięcznie, na co przedłożyła stosowane potwierdzenia zapłaty. Pozwana dodała, że ze względu na zachowanie przez powoda zdolności do pracy przy dokonywaniu wyliczeń należnej renty wyrównawczej winno się przyjmować także możliwości zarobkowe powoda na poziomie minimalnego wynagrodzenia za pracę.

W powyższym zakresie Sąd uznał okoliczności sprawy za bezsporne i wszechstronnie wyjaśnione w oparciu o przeprowadzone postępowanie dowodowe, w szczególności o opinię biegłego sądowego.

Sąd podzielił w pełnej rozciągłości opinię biegłego do spraw rent wyrównawczych Z. G., bowiem opinia została sporządzona rzetelnie, na podstawie wiedzy i doświadczenia życiowego biegłego. Strony nie wniosły też uwag co do przyjętego sposobu wyliczeń biegłego.

Na podstawie tak ustalonego stanu faktycznego Sąd Rejonowy stwierdził, że roszczenie powoda co do zasady zasługuje na uwzględnienie.

Podstawą roszczenia powoda o podwyższenie renty wyrównawczej jest art. 907 § 2 k.c. w zw. z art. 300 k.p

Zgodnie z art. 907 § 2 k.c. jeżeli obowiązek płacenia renty wynika z ustawy, każda ze stron może w razie zmiany stosunków żądać zmiany wysokości lub czasu trwania renty chociażby wysokość i czas jej trwania były ustalone w orzeczeniu sądowym.

Zmiana stosunków, o której mowa powyżej musi wystąpić po wydaniu wyroku ustalającego prawo do renty lub też po zawarciu ugody w tym przedmiocie. W sprawie o zmianę wysokości renty zasądzonej wyrokiem sąd uwzględnia w ramach zmiany stosunków – na podstawie art. 907 § 2 k.c. – tylko okoliczności powstałe po wydaniu wyroku (tak Sąd Najwyższy w uchwale z 18 października 1972r., III PZP 25/72, OSNCP 1973/38 i w wyroku z 28 listopada 1972r. III PRN 94/72, OSNCP 1974/2/22). Dotyczy to również ugody sądowej. Wyrok wydany na podstawie art. 907 § 2 k.c. musi pozostawać w ścisłym związku z poprzednim, i to w tym sensie, że koryguje poprzedni wyrok przez podwyższenie lub obniżenie renty. Wyrok nowy, wydany na podstawie art. 907 § 2 k.c., ma w zakresie renty w całości zastąpić wyrok dotychczasowy od chwili zmiany stosunków i dlatego niedopuszczalne jest istnienie za ten sam okres dwóch tytułów egzekucyjnych (tak wyrok Sądu Najwyższego z 30 sierpnia 1978r., IV CR 287/78, OSNC 1979/6/126).

Sąd Rejonowy uznał, że w niniejszej sprawie powód wniósł o zasądzenie od pozwanej dodatkowej renty wyrównawczej, niezależnie od ugody pozasądowej z 22 marca 2013r., bowiem z jednej strony potencjalne prawo powoda do emerytury górniczej uległo waloryzacji, z drugiej natomiast powód z dniem 30 marca 2015r. stał się osobą bezrobotną i nie osiąga już dochodu z tytułu zatrudnienia pracowniczego. Sąd I instancji uznał, że okoliczności te, w razie ich wykazania, mogą stanowić podstawę powództwa o podwyższenie renty wyrównawczej, albowiem stanowią one istotną zmianę stosunków w rozumieniu cytowanego powyżej przepisu. Powołując się na stanowisko Sądu Najwyższego zajęte w wyroku z 16 grudnia 2004r., w sprawie V CK 302/04, (LEX nr 457967), Sąd Rejonowy wskazał, że w razie wystąpienia różnorodnych zjawisk w stosunkach ekonomicznych lub osobistych poszkodowanego, wpływających na ocenę wysokości szkody wyrównywanej rentą należy dokonać ich porównania i dostosować treść orzeczenia do jego wyniku.

W ocenie Sądu I instancji postępowanie dowodowe wykazało, że rzeczywiście nastąpiła zmiana stosunków w rozumieniu art. 907 § 2 k.c., albowiem w porównaniu do sytuacji na dzień zawarcia ugody pozasądowej z 22 marca 2013r. uległa waloryzacji emerytura górnicza, a także po stronie faktycznych dochodów powoda z dniem 1 kwietnia 2015r. nie ma już wynagrodzenia za pracę, co też uzasadniało ponowne przeliczenie renty wyrównawczej dla powoda. Aktualną wysokość renty należało ustalić jako różnicę pomiędzy potencjalną emeryturą powoda, a dochodami powoda uzyskiwanymi z zatrudnienia pracowniczego, zasiłku dla bezrobotnych. Przedmiotem sporu było rozstrzygnięcie czy za okres po ustaniu stosunku pracy, w którym powód nie osiągał żadnych dodatkowych dochodów, należało przyjąć po stronie powoda możliwości zarobkowe (na poziomie minimalnego wynagrodzenia za pracę), czy też je pominąć. Sąd Rejonowy uznał, że pomiędzy potencjalnymi a faktycznymi dochodami powoda nie należy uwzględniać jego możliwości zarobkowania na poziomie minimalnego wynagrodzenia, albowiem powód już z dniem 1 grudnia 2002r. stał się potencjalnym emerytem. Tym samym Sąd Rejonowy doszedł do przekonania, że po stronie powoda nie powinno być brane pod uwagę wynagrodzenie na poziomie minimalnego wynagrodzenia za pracę. W konsekwencji Sąd I instancji uznał za uzasadnione dokonać wyliczenia należnej powodowi renty wyrównawczej według drugiego z wskazanych powyżej wariantów ustalonych na podstawie opinii biegłego do spraw rent wyrównawczych Z. G..

Za nieuzasadnione Sąd Rejonowy uznał stanowisko pozwanej, że powód winien przyczynić się do zmniejszenia szkody. Powołując się na stanowisko Sądu Najwyższego zawarte w pkt 2 wyroku z 23 listopada 2010r. (I PK

47/10, LEX nr 707403), Sąd orzekający w I instancji uznał, że po osiągnięciu wieku emerytalnego przez górnika, który w wyniku wypadku przy pracy utracił zdolność do wykonywania pracy w tym zawodzie, renta wyrównawcza powinna stanowić różnicę między emeryturą, jaką uzyskałby po przepracowaniu wymaganego okresu, a rentą wypadkową z ubezpieczenia społecznego. Tę samą zasadę stosuje się w przypadku upływu od daty podjęcia zatrudnienia w charakterze górnika okresu uprawniającego do emerytury bez względu na wiek (tzw. wcześniejszej emerytury górniczej). Nie można bowiem przyjąć, że "potencjalny emeryt" ma obowiązek starania się o zmniejszenie rozmiaru szkody w utraconych zarobkach przez podejmowanie zatrudnienia w celu wyliczenia renty uzupełniającej w mniejszym rozmiarze. W orzecznictwie przyjmuje się, że renta wyrównawcza górnika, który w wyniku wypadku przy pracy utracił zdolność do wykonywania pracy w swoim zawodzie, powinna, po osiągnięciu przez tego górnika wieku emerytalnego, stanowić różnicę między emeryturą, jaką uzyskałby po przepracowaniu wymaganego okresu, a rentą wypadkową z ubezpieczenia społecznego (wyrok Sądu Najwyższego z 17 maja 2007r., I UK 350/06, LEX nr 294999). Utrata możliwości przepracowania w charakterze górnika całego wymaganego do przyznania emerytury górniczej okresu jest następstwem czynu niedozwolonego strony pozwanej, która za szkodę w tym zakresie odpowiada w pełnej wysokości.

Mając na uwadze przytoczone przez siebie okoliczności Sąd Rejonowy uznał, że roszczenie powoda co do zasady było uzasadnione, bowiem jako potencjalny emeryt nie jest on zobowiązany już przyczynić się do zmniejszania szkody, a tym samym renta wyrównawcza w okresie, w którym powód nie pracował powinna być liczona jak w wariancie II opinii biegłego Z. G..

Równocześnie Sąd I instancji uznał, że brak podstaw do uwzględnienia roszczenia powoda w zakresie skapitalizowanej renty za okres od 1 września 2014r. do 31 stycznia 2017r. ponad kwotę 22.622,49zł, bowiem już po wydaniu opinii przez biegłego, powód rozszerzył pozew za ww. okres do kwoty 26.758,99zł, zaś w toku postępowania wyszło na jaw, że powód otrzymał raty renty wyrównawczej za maj i czerwiec 2015r. tym samym kwota skapitalizowanej renty wyrównawczej winna ulec modyfikacji właśnie do kwoty 22.622,49zł.

W dalszej kolejności Sąd Rejonowy uzasadnił rozstrzygnięcie o kosztach sądowych, w tym kosztach zastępstwa procesowego.

Apelacje od powyższego wyroku złożyła strona pozwana zaskarżając go w zakresie punktu 1 ponad kwotę 8.830,66zł, w zakresie punktu 2 w całości, w zakresie punktu 3 ponad kwotę 1.993,83 zł oraz w zakresie punktów 5 i 6 w całości. Zaskarżonemu wyrokowi zarzuciła:

- naruszenie prawa materialnego art. 444 § 2 k.c. w zw. z art. 300 k.p. poprzez pominięcie przy wyliczeniu renty wyrównawczej powoda jego możliwości zarobkowych na poziomie co najmniej minimalnego wynagrodzenia w związku z osiągnięciem przez niego hipotetycznych uprawnień do emerytury górniczej;
- naruszenie prawa procesowego art. 233 § 1 k.p.c. poprzez brak wszechstronnej analizy zebranego materiału dowodowego i przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów skutkujące dokonaniem nietrafnych ustaleń w zakresie przyjęcia przy ustalaniu wysokości renty wyrównawczej, że zasadnym było pominięcie możliwości zarobkowych powoda na poziomie co najmniej minimalnego wynagrodzenia w związku z osiągnięciem przez niego hipotetycznych uprawnień do emerytury górniczej.

Stawiając powyższe zarzuty apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez oddalenie powództwa w zaskarżonej części oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych, ewentualnie uchylenie zaskarżonego wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania w tym zakresie.

W odpowiedzi na apelację powód podzielił argumentację Sądu I instancji i podtrzymał swoje dotychczasowe stanowisko.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja wniesiona przez stronę pozwaną zasługuje w większości na uwzględnienie.

Przechodząc do zarzutów w zakresie przeprowadzonego przez Sąd Rejonowy postępowania dowodowego i jego oceny należy stwierdzić, że Sąd odwoławczy dokonał własnej oceny materiału dowodowego zgromadzonego w postępowaniu pierwszoinstancyjnym i uznał, iż jest on spójny, kompletny i wystarczający do rozstrzygnięcia sprawy.

Sąd II instancji ma bowiem nie tylko uprawnienie ale i obowiązek rozważenia na nowo całego zebranego w sprawie materiału dowodowego oraz jego własnej, samodzielnej i swobodnej oceny, w tym oceny zgromadzonych w postępowaniu przed sądami obu instancji dowodów.

Analizując materiał dowodowy zgromadzony przed Sądem I instancji, Sąd II instancji dokonał własnej, oceny materiału dowodowego, co w efekcie skutkowało zmianą zaskarżonego wyroku.

Z przeprowadzonego przez Sąd Rejonowy postępowania dowodowego wynika, że renta wyrównawcza została dla powoda zasądzona wyrokiem Sądu Okręgowego w G. z 7 lutego 2008r. w sprawie VIII P 121/04, gdzie Sąd określił zasady obliczania tej renty. W szczególności, że stanowi ona różnicę pomiędzy hipotetyczną emeryturą górniczą powoda a zarobkiem, jaki by osiągnął będąc zatrudnionym w (...) Spółce z o.o. i Zakładzie (...) w R., bowiem po prawomocnym rozstrzygnięciu o braku uprawnień powoda do renty wypadkowej z ZUS, można go uznać za osobę zdolną do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji. Uznano, że gdyby powód podjął faktyczne starania o pracę po wstrzymaniu mu prawa do renty wypadkowej, to miałby realne możliwości podjęcia zatrudnienia w tych zakładach górniczych, a tym samym przyczyniłby się do zmniejszenia szkody w swoich zarobkach. Następnie prawomocnym wyrokiem z 14 września 2010r. Sąd Rejonowy w G. w sprawie (...) przyznał powodowi prawo do renty wyrównawczej na przyszłość w kwocie po 1.908,33 zł miesięcznie, uznając że doszło do zmiany stosunków w rozumieniu art. 907 § 2 k.c. w związku z waloryzacją potencjalnej emerytury oraz przy przyjęciu faktycznych dochodów ze stosunku pracy w miejsce hipotetycznych, gdyż potencjalny pracodawca, tj. (...) Spółka z o.o. w R., zaprzestał prowadzenia działalności gospodarczej. Dalej ugodą pozasądową zawartą 22 marca 2013r., pomiędzy powodem a (...) S.A. ustalono wysokość należnej powodowi renty wyrównawczej, wypłacanej począwszy od kwietnia 2013r. w kwocie po 2.068,25 zł miesięcznie. Renta wyliczona została jako różnica pomiędzy potencjalną emeryturą powoda a wynagrodzeniem osiąganym z tytułu pracy.

Sąd Rejonowy ustalił, że stosunek pracy powoda z (...) Spółką z o.o. w T. ustał 28 marca 2015r. w związku z wypowiedzeniem mu umowy o pracę przez pracodawcę. Z dniem 30 marca 2015r. powód nabył status osoby bezrobotnej, z zachowaniem prawa do zasiłku dla osób bezrobotnych, w okresie do 28 marca 2016r. Aktualnie powód osiąga dochód jedynie z tytułu otrzymywanej renty wyrównawczej w wysokości po 2.068,25 zł miesięcznie.

Przechodząc do dalszych rozważań nad niniejszą sprawą, podkreślić należy, że Sąd Rejonowy w przedmiotowej sprawie w głównej mierze skupił się na analizie zmiany poglądów, jakie zajmuje obecnie orzecznictwo Sądu Najwyższego i w oparciu o zmianę stanowiska w orzecznictwie doszedł do przekonania, że roszczenie powoda co do zasady było uzasadnione, bowiem jako potencjalny emeryt nie jest on zobowiązany przyczyniać się już do zmniejszania szkody, a tym samym renta wyrównawcza w okresie, w którym powód nie pracował i nie pobierał zasiłku dla bezrobotnych powinna być liczona bez odliczenia jego możliwości zarobkowych.

Pogląd taki należy uznać za błędny, bowiem w ocenie Sądu Okręgowego w prawidłowo ustalonym stanie faktycznym, uwadze Sądu Rejonowego umknęła okoliczność, iż powołane przez ten Sąd orzecznictwo Sądu Najwyższego odnosi się do nieco innych stanów faktycznych, niż w niniejszej sprawie. Rozpoznawana sprawa jest bowiem sprawą o podwyższenie renty wyrównawczej w oparciu o art. 907 § 2 k.c., a więc zasada i stopień odpowiedzialności dłużnika zostały już wcześniej ustalone.

W niniejszej sprawie zasady obliczania renty wyrównawczej powoda zostały już określone w wyroku Sądu Okręgowego w G. z 7 lutego 2008r. w sprawie (...), a następnie wyroku z 14 września 2010r. Sądu Rejonowego w G. w sprawie (...) i ugodzie pozasądowej zawartej z poprzednikiem prawnym strony pozwanej 22 marca 2013r.

Podkreślenia wymaga, że Sąd Okręgowy w uzasadnieniu wyroku wydanego 7 lutego 2008r. w sprawie (...) bardzo szczegółowo analizował obowiązek powoda przyczyniania się do zmniejszania szkody poprzez podjęcie zatrudnienia. Jednoznacznie w tym orzeczeniu zostało ustalone, że powód jako potencjalny emeryt będący osobą zdolną do pracy ma obowiązek przyczyniania się do zmniejszania szkody. W kolejnym wyroku z 14 września 2010r. w sprawie (...) oraz w ugodzie pozasądowej przyjęte po stronie powoda zostały jego faktyczne dochody, jakie osiąga wykorzystując swoje możliwości zarobkowe (które miał obowiązek wykorzystywać – jako przyczynianie się do zmniejszania szkody – zgodnie z ustaleniami poczynionymi w sprawie (...)).

Z tego też względu należy uznać, że powód starając się obecnie o podwyższenie renty wyrównawczej musiałby wykazać, że doszło do zmiany stosunków w rozumieniu art. 907 § 2 k.c. Podstawą modyfikacji wysokości renty wyrównawczej, stosowanie do powołanego przepisu może być tylko zmiana stosunków. Należy w tym miejscu podzielić stanowisko zajęte przez Sąd Najwyższy w wyroku z 7 maja 2013r. w sprawie I PK 306/12 (LEX nr 1391694), gdzie wskazano, że w procesach o zmianę wysokości renty wyrównawczej (art. 907 § 2 k.c.) zachodzi związenie prawomocnym wyrokiem przyznającym rentę, w zakresie zasady odpowiedzialności dłużnika i stopnia tej odpowiedzialności, w tym przyczynienia się poszkodowanego do szkody, w określonym tym wyrokiem rozmiarze (art. 365 § 1 k.p.c.). W podobnym tonie wypowiedział się Sąd Najwyższy w wyroku z 6 grudnia 2000r. w sprawie II UKN 125/00 (OSNP 2002/15/365), gdzie wskazano, że uchylenie lub zmiana wysokości renty zasądzonej lub wypłacanej na podstawie ugody (także pozasądowej), bez czasowego ograniczenia, możliwe jest tylko w sytuacji określonej w art. 907 § 2 k.c., a więc gdy nastąpiła zmiana stosunków.

Powód występując obecnie o podwyższenie renty wyrównawczej, upatrywał zmiany stosunków w utracie pracy oraz podwyższeniu potencjalnej emerytury. W swoim piśmie z dnia 20 marca 2015r. (k-13) skierowanym do (...) S.A. jako uzasadnienie zmiany stosunków w zakresie obowiązku przyczyniania się do zmniejszania szkody (co miałyby skutkować w ocenie powoda pominięciem po jego stronie możliwości zarobkowych) wskazał wyłącznie na zmianę orzecznictwa. W ocenie Sądu Okręgowego okoliczność ta nie może jednak być brana pod uwagę, bowiem, jak wyżej wykazano, sposób ustalania renty wyrównawczej został już prawomocnie przesądzony w wyroku Sądu Okręgowego w G. z 7 lutego 2008r., w sprawie (...), gdzie jednoznacznie stwierdzono, że powód winien się przyczyniać do zmniejszania szkody szukając pracy, nawet jako emeryt. Obowiązek zmniejszania szkody został po stronie powoda również ustalony w sprawie (...) oraz w ugodzie pozasądowej z 22 marca 2013r. poprzez przyjęcie przy wyliczaniu renty wyrównawczej po stronie faktycznych dochodów powoda wynagrodzenie jakie osiągał z tytułu zatrudnienia.

Powód obecnie nie byłby zobowiązany do przyczyniania się do zmniejszenia szkody poprzez wykorzystanie swoich możliwości zarobkowych jedynie w przypadku, gdy w tym zakresie wykazałby, że doszło do zmiany stosunków – art. 907 § 2 k.c.

Podstawą modyfikacji wysokości renty, wynikającej z art. 907 § 2 k.c. może być tylko zmiana stosunków. To w razie wystąpienia różnorodnych zjawisk w stosunkach ekonomicznych lub osobistych poszkodowanego, wpływających na ocenę wysokości szkody wyrównywanej rentą należy dokonać ich porównania i dostosować treść orzeczenia do jego wyniku. Z tego też względu brak aktywnego poszukiwania pracy może być oceniony jako przyczynienie się poszkodowanego do powstania szkody i prowadzić do obniżenia renty. Tym bardziej odmowa podjęcia zaproponowanego zatrudnienia stanowi o przyczynieniu się poszkodowanego do powstania szkody, o ile tylko może on podjąć tę pracę (art. 362 k.c.) – vide Wyrok Sądu Najwyższego z 20 stycznia 2011r. w sprawie I PK 150/10 (LEX nr 738393).

Z prawidłowo poczynionych przez Sąd I instancji ustaleń faktycznych wynika, że powód po dniu 1 czerwca 2004r. nie był już niezdolny do pracy w związku z wypadkiem przy pracy, któremu uległ u strony pozwanej. Od dnia 1 czerwca 2004r. odmówiono mu bowiem prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy. Nie stwierdzono u niego również niezdolności do pracy z ogólnego stanu zdrowia. Powód w niniejszym procesie nie wykazał przy tym w żaden sposób, że później powstała u niego jakakolwiek niezdolność do pracy choćby z ogólnego stanu zdrowia, która uniemożliwiałaby mu podjęcie pracy. Powód w trakcie postępowania przed Sądem I instancji powoływał się wprawdzie na pogorszenie swojego stanu zdrowia (podczas przesłuchania na rozprawie w dniu 9 marca

2017r. k-80), jednak nie przejawiał w tym zakresie jakiegokolwiek inicjatywy dowodowej i tym samym nie sprostął ciężącemu na nim obowiązkowi wykazania faktów z którymi wiąże następstwa prawne (art. 6 k.c.). Zdaniem Sądu, gdyby stan zdrowia powoda faktycznie uniemożliwiał mu przyczynianie się do zmniejszania szkody, tj. do podjęcia zatrudnienia, to winien on przede wszystkim wystąpić do organu rentowego o przyznanie mu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, czy to w związku z następstwami przedmiotowego wypadku przy pracy, czy też z powodu ogólnego stanu zdrowia. Powód nie wykazał więc, że jest faktycznie niezdolny do pracy i z tej przyczyny nie ma możliwości przyczyniania się do zmniejszania szkody.

Powód w trakcie postępowania przed Sądem I instancji nie powołał też innych uzasadnionych okoliczności, które mogłyby stanowić o zmianie stosunków (art. 907 § 2 k.c.) w zakresie obowiązkowi przyczyniania się do zmniejszania szkody, a dotyczących tego, iż powód nie ma obecnie możliwości przyczyniania się do zmniejszania szkody poprzez podjęcie zatrudnienia. Fakt, że powód został zwolniony z pracy w (...) Spółce z o.o. i zakończył pobieranie zasiłku dla bezrobotnych – przy ustalonym obowiązkowi przyczyniania się do zmniejszania szkody poprzez wykorzystywanie swojej zdolności do pracy (zachowanej w całości) – nie stanowi wystarczającej okoliczności przemawiającej za możliwością uznania, że doszło do zmiany stosunków w tym zakresie.

Podkreślenia ponownie tutaj wymaga, że ewentualna zmiana poglądów orzecznictwa nie stanowi wymaganej art. 907 § 2 k.c. zmiany stosunków.

Podsumowując powód jedynie częściowo wykazał zmianę stosunków i podwyższona renta wyrównawcza należy mu się wyłącznie za okres od września 2014r. do stycznia 2017r., w kwocie 8.830,66 zł. W tym zakresie strona pozwana nie kwestionowała zmiany stosunków i orzeczenie w tej części nie zostało przez nią zaskarżone. W pozostałym okresie nie nastąpiła zmiana stosunków uzasadniająca podwyższenie renty wyrównawczej – brak jest bowiem podstaw do pominięcia po stronie dochodów powoda minimalnego wynagrodzenia za pracę.

Mając na względzie powyższe Sąd II instancji na mocy art. 386 § 1 k.p.c., przy uwzględnieniu art. 907 § 2 k.p.c. w zw. z art. 300 k.p., zmienił zaskarżony wyrok w zakresie punktu 1, 2 i 3 obniżając zasądzoną przez Sąd I instancji rentę do kwoty 8.830,66 zł - uznając w tej części apelację za uzasadnioną. Sąd Okręgowy przyjął tutaj pierwszy wariant opinii biegłego sądowego, z którego wynika, że jedynie za okres od 1 września 2014r. do 31 stycznia 2017r. należy się powodowi podwyższona renta wyrównawcza w skapitalizowanej wysokości 8.830,66 zł. Kwota ta została ustalona poprzez przyjęcie kwoty wyliczonej przez biegłego w pierwszym wariantcie opinii - 12.967,10zł i następnie odjęcie kwot wypłaconej renty wyrównawczej za maj i czerwiec 2015r. po 2.068,25zł ($12.967,10zł - 2 \times 2.068,25zł = 8.830,66zł$). Fakt wypłaty przez stronę pozwaną renty wyrównawczej za maj i czerwiec 2015r. (co nie zostało uwzględnione w opinii biegłego) został prawidłowo ustalony przez Sąd I instancji i strona powodowa nie zgłaszała tutaj żadnych zastrzeżeń.

W punkcie 2 wyroku, na mocy art. 385 § 1 k.p.c., zmieniono rozstrzygnięcie Sądu Rejonowego zawarte w punkcie 5 w zakresie kosztów zastępstwa procesowego za I instancję, po myśli art. 98 k.p.c. w związku z § 9 ust. 1 pkt 5 i § 2 pkt 5 (w brzmieniu obowiązującym w dacie wpływu pozwu) rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2015r. poz. 1800 ze zm.).

Powód poniósł koszty w kwocie 2400zł, obejmujące wynagrodzenie pełnomocnika procesowego będącego adwokatem.

Pozwany poniósł koszty w kwocie 2400zł, obejmujące wynagrodzenie pełnomocnika procesowego będącego adwokatem.

Powód w pozwie domagał się kwoty 28.000zł, a zasądzona została ostatecznie 8.830.66zł kwota, czyli powód przegrał w o, (...) części, a pozwana w o, (...).

Uzasadniony udział kosztów zastępstwa procesowego przypadający na powoda wynosi 756,96zł (= 2.400zł x o, (...)). Uzasadniony udział kosztów zastępstwa procesowego po stronie pozwanego wynosi 1.643,04zł (= 2.400zł x o, (...)). Powód został obciążony kosztami zastępstwa procesowego w kwocie 886,08zł (= 1.643,04zł - 756,96zł).

Natomiast w punkcie 3 Sąd Okręgowy, na mocy art. 385 § 1 k.p.c., zmienił rozstrzygnięcie zawarte w punkcie 6 Sądu Rejonowego, tj. odnośnie należnej od pozwanej opłaty sądowej i wydatków, stosownie do udziału, w jakim pozwana ostatecznie przegrała (o, (...)).

Na mocy art. 102 k.p.c. Sąd odstąpił od obciążania powoda pozostałą częścią kosztów sądowych.

Równocześnie Sąd Okręgowy nie znajdując podstaw do uwzględnienia żądań apelacji w zakresie kosztów procesu powyżej kwot zawartych w punkcie 2 i 3 niniejszego wyroku, na mocy art. 385 k.p.c. oddalił w pozostałym zakresie apelację skierowaną do punktu 5 i 6 wyroku Sądu Rejonowego.

W punkcie 4 wyroku Sąd II instancji, na podstawie art. 383 k.p.c. odrzucił apelację w zakresie żądania pozwanej zmiany zaskarżonego wyroku w punkcie 3 i oddalenia powództwa ponad kwotę 1.993,83zł, uznając, że skoro wysokość renty została prawomocnie ustalona ugodą pozasądową w kwocie 2.068,25zł, a pozwana nie wystąpiła z powództwem wzajemnym o obniżenie renty wyrównawczej, to obecnie zawarte w apelacji jej roszczenie o obniżenie kwoty tej renty do poziomu niższego niż ustalony prawomocnie ugodą jest niedopuszczalne i podlega odrzuceniu.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na mocy art. 100 k.p.c. w związku z §10 ust. 1 pkt 1, § 9 ust. 1 pkt 5 i z § 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2015r. poz. 1800 ze zm.). Sąd drugiej instancji uznał, że pozwana w postępowaniu apelacyjnym uległa tylko w nieznacznej części swojego żądania, a zatem powód jest zobowiązany ponieść w całości koszty zastępstwa procesowego strony pozwanej.

Sędzia Przewodniczący Sędzia

(-) SSO P. B. - P. (-) SSO M. A.(ref.) (-)SSR del. M. K.